

KUSTBEVAKNINGEN

Organisatorisk enhet
Avdelningen för strate-
gisk inriktning och led-
ningsstöd

Handläggare
Anna S Berglund

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Transportmarknadsenheten

Datum
2023-08-28

Dnr
2023-1283

Informationssäkerhetsklassificering
Begränsat skyddsvärde

Ert datum
2023-06-02

Er referens
LI2023/02616

Remissvar avseende EU-kommissionens förslag om det s.k. Sjöfartspaketet: (1) olycksutredningsdirektivet, (2) hamnstatskontrolldirektivet, (3) flaggstatskontrolldirektivet, (4) föroreningar från fartyg samt (5) Europeiska sjösäkerhetsbyrån

Kustbevakningen har följande synpunkter.

Direktivet om åtgärder mot föroreningar från fartyg (2005/35/EG)

Utökning av förorenande ämnen

I förslaget till artikel 2.2 och 4.1 anges ett utökat antal ämnen som, vid otillåtet utsläpp, ska leda till administrativa sanktioner.

Kustbevakningen välkomnar förslaget i sig. Det kan dock förväntas påverka Kustbevakningens miljöövervakning och brottsutredande funktion, liksom myndighetens ansvar att utreda och påföra vattenföroreningsavgift enligt 8 kap. lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, på så sätt att det kommer att krävas ökade arbetsinsatser av Kustbevakningen.

I sammanhanget bör nämnas att det inom ramen för gällande rätt erfarenhetsmässigt har visat sig vara svårt att mäta, utreda och därmed beivra utsläpp av andra skadliga ämnen än olja. Sannolikt blir det därför svårare att sätta lämpliga sanktioner beträffande de tillkommande ämnena.

Informationsutbyte och rapportering

I artikel 10 föreslås ändringar i syfte att förbättra informationsutbytet mellan medlemsstater. Kustbevakningen noterar att det enligt punkten (d) ska säkerställas att de behöriga myndigheterna kontrollerar minst 10 procent av de varningar som CleanSeaNet skickar varje år.

I artikel 10a föreslås ett nytt och mer detaljerat informationssystem. Även om det ännu är okänt vilken eller vilka myndigheter som kommer att anges vara behörig i Sverige enligt artikel 10a.4, förefaller det vara klart att ett nytt rapporteringsverktyg ska etableras. Här kan därför punkterna 2 (a) och (d) väntas påverka Kustbevakningen:

När det gäller punkten 2 (a) förefaller rapporteringsskyldigheten omfatta samtliga varningar från CleanSeaNet; dvs. att rapporteringen ska omfatta såväl information om utförd uppföljning, som information om varför uppföljning inte skett. När det gäller punkten 2 (d) kan konstateras att rapporteringsskyldigheten gäller alla sanktioner som påförts i enlighet med direktivet. Informationen ska lämnas årligen och vara anonymiserad från personuppgifter.

I fråga om nämnda personuppgifter tycks direktivet innehålla en självmötsägelse, mellan skyldigheten att anonymisera information om sanktioner enligt artikel 10a.2 (d) och det offentliggörande av information som ska ske enligt artikel 10c.1. Enligt sistnämnda punkt ska kommissionen, på grundval av den information som medlemsstaterna lämnat enligt artikel 10a, offentliggöra det som räknas upp i bilaga II till direktivet; däribland fartygs ID. Enligt Kustbevakningens bedömning kan fartygs ID utgöra en personuppgift.

Kustbevakningen konstaterar att de skyldigheter som direktivet föreskriver i punkterna 2 (a) och (d) kommer att innebära en ökad administrativ börda för den nationella behöriga myndigheten.

Kustbevakningen vill framhålla att det även behöver analyseras grundligt hur de föreslagna rapporteringsskyldigheterna förhåller sig till sekretess- och dataskyddsregelverken.

Olycksutredningsdirektivet (2009/18/EG)

I artikel 7 föreslås en ny punkt 1a. Enligt denna punkt ska stater med väsentligt intresse i den mån det är praktiskt möjligt bistå en utredande medlemsstat, dels

med information, dels genom att ge tillträde till statlig personal, däribland från Kustbevakningen.

Förslaget, som påtagligt kan komma att påverka Kustbevakningens verksamhet, reser stora följdfrågor, bl.a. om vad det närmare innebär att Sverige ska ”ge tillträde till statlig personal” och hur ”i den mån det är praktiskt möjligt” ska tolkas. Det är mycket angeläget att de rättsliga och faktiska förutsättningarna för och de potentiella effekterna av förslaget noggrant utreds och bevakas av Sverige på ett tidigt stadium.

Hamnstatskontrolldirektivet (2009/16/EG) och flaggstatskontrolldirektivet (2009/21/EG)

I artikel 24 och 24a (hamnstatsdirektivet) respektive artikel 6a (flaggstatsdirektivet) föreslås nya rapporteringssystem/databaser för e-certifikat. För att förebygga svårigheter i implementeringsskedet är det enligt Kustbevakningen önskvärt att ansvarsfördelningen vid och de rättsliga förutsättningarna för gränsoverskridande personuppgiftshantering, informationsutbyte och informationsägarskap utreds och tydliggörs på ett tidigt stadium.

Förordningen om Europeiska sjösäkerhetsbyrån (1406/2002)

Kustbevakningen ställer sig positiv till Europeiska sjösäkerhetsbyråns angivna mål och uppgifter enligt förslaget till reviderad förordning. Här kan särskilt nämnas att stöd och utveckling ska ske avseende flera av de system som Kustbevakningen använder eller på annat sätt berörs av, såsom CleanSeaNet, SafeSeaNet, EMSWe (European Maritime Single Window environment), LRIT (International Long-Range Identification and Tracking) och CISE (Common Information Sharing Environment). Även byråns europeiska samarbete om kustbevakningsuppgifter (artikel 12) betraktas ur myndighetens perspektiv som positivt.

Budgetära konsekvenser för Kustbevakningen

Förslaget till ändring av direktivet (2005/35/EG) om föroreningar från fartyg kan förväntas leda till en utökad miljöövervakning till sjöss, ansvar för utredning och hantering av fler vattenföroreningsavgifter samt tillkommande rapporteringsskyldigheter för Kustbevakningen vid införlivandet av direktivet i svensk rätt. En ökad administrativ börda samt implementering och hantering av nya system kan förväntas leda till att Kustbevakningen behöver utökade medel för att klara sitt uppdrag.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Therese Mattsson. I ärendets handläggning har deltagit chefen för Rätts- och säkerhetsenheten Nina Andersson, verksamhetsutvecklarna Kent Edlund, Daniel Larsson och Anders Litzén, handläggaren av sjöövervakning Björn E Svensson, sjösäkerhetssamordnarna Ingrid Nordin och Nicklas Berndtsson samt verksjuristen Anna S Berglund, föredragande.

Therese Mattsson

Anna S Berglund

Extern digital kopia till:

Försvarsdepartementet, enheten för samordning av samhällets krisberedskap
Försvarsdepartementet, rättssekretariatet

Intern digital kopia till:

Ledningsgruppens ledamöter
SRAT
TULL KUST